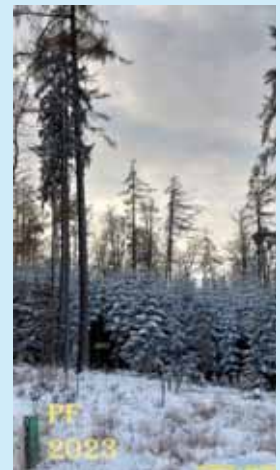

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

LEDEN 2023

leden 2023

OBSAH

- str. 4 Dobročinná topinka,
Renata Dvořáková
- str. 5 Vánoční jarmark,
Projekt daruj hračku,
Zuzana Horáková
Mik, mik, Mikuláš,
Tom Weicht
- str. 6 Jak se žije u Turů,
Jitka Pomykaczová
- str. 7 Cesta hrdinů SNP,
Darek Janovský
- str. 8 S dobrou náladou vše zvládneme,
Viktorie Vašková
- str. 9 Pochod za Světlouškou,
Bára Křížanová,
Nápadník pro Světlušku,
Anežka Klabanová
- str. 10 Jak jsme vyhráli Mařenku,
Karel Snětina
- str. 11 Náčelnická členka má kolovat,
Matěj Chour
- str. 12 Puták Českým rájem,
Tom Weicht
- str. 13 Pětapadesátiny Tříkrálové Okoře,
Tomáš Novotný
- str. 14-15 Turistické závody 2023,
Zdeněk Vejrosta
- str. 16 Lesní moudrost je životní
moudrost, *Josef Porsch*
- str. 17 Mikešovo nožobraní, *Jiří Lukeš*
- str. 18 Na společné stezce KČT, Kofoly
a Regiojetu, *Jiří Homolka*
- str. 19 Podzimní zdravotní kurz,
Katka Honová-
- str. 20 Týden v Izraeli, *Bára Pejšová*
- str. 21 Co bylo, *Tomáš Novotný*
- str. 22 Ohlasy, Tříkrálový turistický závod,
Zdeněk Vejrosta,
Okoř 2023, *Jindra Pavlíčková*

Dobročinná topinka

Po dvouleté přestávce jsme opět v době adventu mohli vytáhnout táborová kamna a smažením topinek pomoci těm, co to nejvíce potřebují.

Letos jsme se rozhodli podpořit Terezu z Nového Boru. Trpí dětskou mozkovou obrnou a je trvale upoutána na invalidní vozík. O Terezku a její sestru se stará tatínek, který veškerý svůj čas věnuje péči o handicapovanou dceru, a proto nemá příliš peněz nazbyt.

Českolipští tomíci Dakoti a Chippewa spojili své mohutné síly a nejprve smažili na adventní akci v centru města a po té 23. prosince na farmářských trzích u českolipských obchodních domů.

V průběhu obou dní se od rána do večera střídali u kamen mladí i starší tomíci a aktivně nabízeli kolemjdoucím za jakýkoli příspěvek čerstvě usmaženou topinku. Dvoudenní tomické snažení-smažení vyneslo **krásných 19 000 Kč** a spoustu veselých okamžiků.

Celou akci podpořily Jizerské pekárny, místostarosta České Lípy Jakub Mencl a organizátor Farmářských trhů Libor Uhlík. Děkujeme.

*Renata Dvořáková
TOM Chippewa a TOM Dakoti,
Česká Lípa*

Vánoční jarmark

Na konci listopadu loňského roku se u nás v Chropyni konal Vánoční jarmark a rozsvěcení vánočního stromu. Této akce se aktivně účastníme každý rok. I letos tomu nebylo jinak. Na vánočním jarmarku jsme měli k prodeji výrobky našich dětí z oddílu a také nechyběl svařáček, vánoční čajík a perníčky, po kterých se jen zaprášilo. Také jsme zajistili pro děti vánoční tvořivou dílničku. U vánočního stromčku jsme zajišťovali trošku rozrušení v podobě řádění dvou čertů, kteří si přišli pro zlobivé děti. Ale u nás ve městě přece žádné nejsou, tak nakonec všechny děti obhájili dva krásní andílci a nikoho si čerti do pekla nevzali.

Projekt Daruj hračku 2022

Také letos jsme se se zástupci z řad vedoucích aktivně zúčastnili tohoto dobročinného projektu. Stali jsme se partnery příjmu a třídění splněných přání. Hlavním organizátorem projektu Daruj hračku je TANGO pro život, v.o.s., manažerka na vozíčcích, které v roce 1994 založil Pavel Klempíř s cílem poskytnout uplatnění lidem se znevýhodněním. Nikdy se svými kolegy nechtěl fungovat na bázi nadace a dalších podobných organizací, ke kterým neměl tak docela důvěru. Cíl byl jasný - ukázat, že i člověk na vozíku umí pracovat a být velmi užitečný, dostane-li k tomu šanci.

A jak to celé funguje? Prvním úkolem je zpřístupnit přihlášení jednotlivých dětských domovů a domovů pro postižené do projektu. Po přihlášení si děti a klienti domovů nakreslí svá dvě největší přání. Tato přání jsou pak zanesena do aplikace, kde už si Ježíšci – dárce vybírají, komu jaké přání splní. Dárek si dárce rezervuje, zakoupí a odešle na třídící depo. Jakmile se dostane dárek na třídící depo, zaeviduje se jako splněný a už probíhá třídění dárků do jednotlivých domovů.

Třídění běží od začátku listopadu až do poloviny prosince. Vše pak vygraduje galaprogramem, tehdy jsou všechny dárky předány příslušným domovům. **Letos se podařilo splnit přes 3000 přání v celkové hodnotě 5 miliónů korun.**

Slavnostním předáním ale vše nekončí, ještě stále je možno přání splnit i když už se to do Vánoc třeba nestihne. **Držíme se motta: Lepší pozdě nežli vůbec.** Dělá nám radost dělat radost těm, kteří to nemají v životě zrovna jednoduché.

Zuzana Horáková,
TOM Kamínek, Chropyně

Mik, Miku, Mikuláš

Pátého prosince se do příbytků mladších, ale i některých starších, kluků a holek našeho oddílu vypravili Mikuláš, čert a anděl. Nebyli sami. Po mnoha letech, kdy do domovů chodili v přestrojení vedoucí nebo jsme se vydávali na mikulášské výpravy, jsme letos zkusili změnu a za mladšími se vypravili nejstarší členové oddílu, doplnění o některé další zájemce. Takže jsme Mikuláše, čerta i anděla fakticky naklonovali a do opavských ulic se vydaly tři skupinky.

Ty byly vybaveny košíky s ovocem a dobrotami, ale také posílení *motopomocníky*. To aby stihly obejít a objet co nejvíce oddílových prcků. Pár študáků, ale hlavně devátáci, osmáci a sedmáci se nádherně převlékli a namaskovali, vše si připravili, rozdělili adresy a pak už bylo celé mikulášské dobrodružství v ulicích Opavy v jejich režii.

Po návratu do oddílové klubovny bylo opravdu veselo. Vzhledem k tomu, že se velmi brzy na oddílovém webu ve vzázech objevily tyto řádky: „Moc děkujeme Mikulášům, čertům i andělkům. Byli jste úžasní.“, bylo jasné, že se večer klukům a holčákům povedl. Milí Mikulášové, čerti i andělkové díky, že jste to vše tak parádně připravili. Věříme, že příští rok se opět do našich domovů zase mrknete.

Tom Weicht,
TOM KADAO, Opava

Jak se žije u Turů

Dlouho a pečlivě plánovaný výlet do Olomouce proběhl v polovině listopadu. Uskutečnil se i díky skvělé komunikaci a vstřícnosti vedoucí olomouckého tomického oddílu Tuři, paní Soně Rokytové. Ochoťně nám zapůjčila jejich útulnou klubovnu se vším vybavením. Na přípravě této výpravy měli kromě vedoucích našeho oddílu lví podíl i manželé Grézlovi, kteří nám zajistili stravování, průvodce, dopravu po městě i další aktivity.

Již o den dříve vyrazila první skupina napřed. Tam převzala klubovnu, laskavě zapůjčenou olomouckými tomíky, a vybavila ji zásobami proviantu, ale také materiálem na pletení šál.

V pátek ráno se na dalekou cestu vydala druhá skupina v plném počtu, nikdo neodpadl, neodřekl, nezemocněl. Do Olomouce dorazili vlakem téměř na čas, podle plánu jim pan Libor naložil věci do automobilu a odvezl je do klubovny. Skupina se tedy pěkně nalehko přesunula ke Strašidelnému domu. Zde všichni absolvovali děsuplnou návštěvu hotelu plného oblud jako ze zlého snu. Nechyběl tam klaun s motorovou pilou nebo třeba slepý obludák se sekáčkem na maso. Podle vyprávění to bylo nervy drásající dobrodružství.

Následně jsme se vydali prozkoumat historické jádro Olomouce. Viděli jsme Dóm, kostel svatého Mikuláše, Galerii v pohybu, nádvoří Univerzity Palackého, Césarovu fontánu, orloj a Sloup Nejsvětější Trojice a dále bezpočet dalších zajímavostí a historických budov. Nakonec jsme si dali krátký rozchod na právě započatých adventních trzích, a pak už jsme frčeli do klubovny, kde na nás čekal guláš od tety Blanky, teplo a pohoda. Večer jsme věnovali pletení bez jehlic. Někteří byli tak šikovní a vytrvalí, že svou šálu dokončili ještě večer.

V sobotu ráno jsme se přesunuli do Pevnosti poznání. Nádherné místo plné interaktivní zábavy by nás udrželo klidně celý den. Historické patro, planetárium,

um, gyroskop, přírodovědné oddělení... Byla toho spousta. Během zkoumání nám ovšem vyhládlo, a tak jsme se vydali na oběd domluvený v nedaleké restauraci. Poté jsme se přesunuli na Svatý Kopeček u Olomouce. Zde jsme si vyslechli výklad, prohlédli baziliku a občerstvili se v místní útulné a dobře vybavené cukrárně.

Večer byl věnován povídání, zpívání a samozřejmě **dokončování šál**. Každý si nakonec odvezl krásnou, vlastnoručně vyrobenou šálu.

V neděli jsme uklidili, sbalili a ještě jednou, za denního světla, jsme si prohlédli orloj, Sloup Nejsvětější Trojice a místní trhy. Pak už zbývala jen cesta domů, kam jsme i přes drobné komplikace dorazili podle plánu. Byl to opravdu výjimečný a nezapomenutelný výlet, o kterém se bude ještě dlouho vyprávět.

*Jitka Pomykaczová,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

CESTA HRDINOV SNP

Toto září jsem se vydal na nejdelší trekovou trasu Slovenska. **Cesta hrdinů Slovenského národního povstání** začíná na severovýchodě v Dukelském průsmyku, prochází celým Slovenskem až do Bratislavy. Vede oblastmi, kde probíhaly významné vojenské akce Slovenského národního povstání. V několika bodech vás zkusím přesvědčit o krásách dálkového chození a proč vyrazit právě na SNP.

Značení cesty

Jako čtvrtý, nejméně podstatný bod, jsem vybral značení cesty. Celá cesta je značena červenou turistickou značkou. Takže pokud nejste nejlepší kamarád s mapou, jako já, je menší pravděpodobnost, že se ztratíte. Mně se to i přesto několikrát povedlo, ale značení trasy za to nemůže.

Příroda

Cesta hrdinů SNP je 770 km dlouhá a nastoupáte na ni přes 20 000 výškových metrů. Možná si říkáte, že tato cesta není vhodná pro výběr první dálkové trasy. Ale potkal jsem turistu, který mi vyprávěl, jak přešel trasu s devítiletou dcerou. Tato informace mi dodala odvahy. **Když to zvládla devítiletá holčička, proč ne já?**

Turistická trasa vede skoro přes všechny kopce a hory na Slovensku. Přejdete například přes Volovské vrchy, Nízké Tatry, Velkou Fatru, Strážovské vrchy, Bílé Karpaty, Malé Karpaty.

SNP prochází samozřejmě i městy, kde nakoupíte potřebné potraviny, dobijete powerbanky a popovídáte si třeba s paní prodavačkou. Prochází přes známá města jako Bardejov, Trenčín, Bratislava a neda-leko měst Prešov a Košice.

Krizové situace

S krizovou situací přichází vždy i větší dobrodružství. Když vám třeba dochází jídlo a zjistíte, že další 2 dny budete v

horách. Nebo když procházíte územím s vyšším výskytem medvědů a je mlha, že si nevidíte ani na nos. Postupem času zjistíte, že to stejně nějak dobře dopadne. Několikrát jsem dostal polévku, tyčinky, sušené ovoce, dokonce jsem dostal i půl litru domácí slivovice. **To se najednou krásně šlo!** Ale to je asi na delší vyprávění.

Po krizi, kterou zákonitě musíte na cestě zažít, a ne jednou, přijde vždy vytoužená odměna. A ta je kvůli předešlému strachu ještě intenzivnější.

Lidé

To je dle mého hlavní důvod, proč se na tuto cestu vydat. Za čtyřicet dní putování jsem potkal tolik zajímavých lidí! Kdybych o každém měl napsat alespoň část příběhu, nevystačil by na to ani celý výtisk Tomíka. Doporučuji se na cestu vydat sám, více poznáte sami sebe a seznámování je tak jednodušší nutností.

Prvních šest dní jsem šel se strojvedoucím a myslivcem v jedné osobě Vladem. Ukazoval mi fotky medvědů z jeho fotopastí. Další zajímavou osobností byl Tibor – výrobce tenisek a pankáč, který mě doprovázel poslední dny putování a mohl jsem přespát v jeho bytě. Seznámil jsem se i s podnikatelem Turbo Martinem, který mě nechal přespát v luxusním hotelovém pokoji. A nesmím zapomenout na naši dakotskou vedoucí, Mirku. Vydala se za mnou na Slovensko a společně jsme přešli velkou část Nízkých Tater. Všem, které jsem na cestě potkal, velice děkuji za příjemnění cesty.

Pokud se chcete dozvědět více, natočil jsem krátké video, které je na youtube. Do vyhledávače napište: **"Cesta hrdinů SNP"**.

Darek Janovský,
TOM Dakoti, Česká Lípa

S DOBROU NÁLADOU VŠE ZVLÁDNEME

Tradiční dětská podzimní akce našeho oddílu proběhla letos v posledním říjnovém víkendu v okolí Břeclavi. Co bylo netradiční, byly problémy a komplikace v průběhu akce, ať už úsměvné či nikoliv.

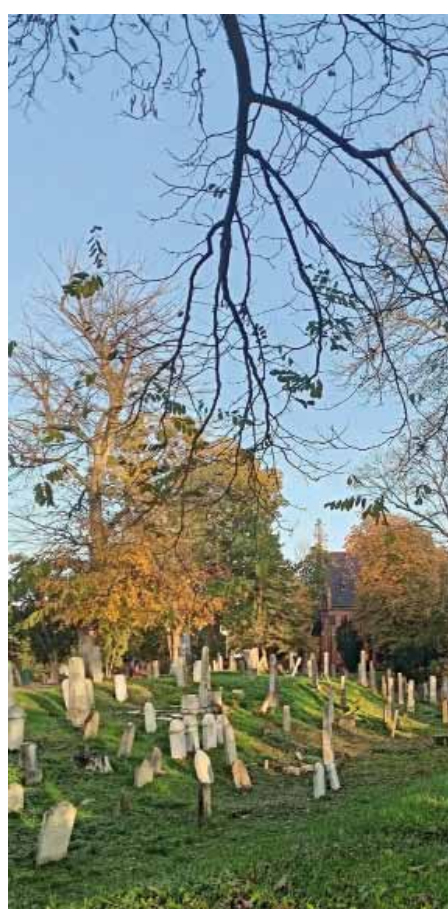
Problémy začaly hned zpočátku akce, jmenovitě: zpoždění vlaku, nepříjemní spolucestující, odmítnutí dopravy našeho oddílu autobusem, ztracený telefon, paní s párečky, pan Mazlík...

Ale nechci z této akce dělat nevydařenou, protože přes všechny problémy se nesla ve veselé atmosféře a za sebe mohu říct, že byla aspoň **nezapomenutelná** a svými událostmi **nezaměnitelná** s kteroukoliv jinou.

Navštívili jsme krásy okolí Břeclavi, Lednice a Valtic jako třeba Lednicko-valtický areál, zámek Belveder, Kolonádu na Reistně, Janův hrad, břeclovský židovský hřbitov a mnoho dalších turisticky atraktivních míst.

Celá akce proběhla za doprovodu všemožných her a aktivit, které přinášely jak zábavu, tak nové znalosti a dovednosti. A navíc si každý tým připsal body v rámci celoroční hry.

*Viktorie Vašková,
TOM Bobr, Beroun*

Nápadník pro Světlušku

Nebojte se, nepůjde o sňatek! Ale o tipy a vyzkoušené nápady na benefiční akce, které již oddíly pro Nadační fond Českého rozhlasu zorganizovaly. Pokud s oddílem chcete pomoci Světlušce, určitě vám padne něco do oka.

- **Charitativní bistro** měli o prázdninách celý týden společně s kuchařským příměstským táborem olomoučtí Tuři.
- Speciální **veselou tombolu** při divadelním festivalu připravil TOM Chippewa.
- Při již **druhém večerním běhu pro Světlušku** v Opavě, který uspořádal TOM KADAO, čekal na účastníky velmi silný zážitek. Přes 500 běžců vytvořilo dechberoucí roj čelovek.
- Menší **lokální běh** zorganizovali i Lišáci z Přerova.
- Členové oddílu Zlaté šípky u svého stánku na městském festivalu Světlo Valmez **prodávali** rukodělné výrobky, **malovali** na obličej a **smažili** palačinky pro Světlušku.

Nebo co třeba benefiční kavárna, lampionový průvod, orientační běh, filmový večer, piknik v parku, bleší trh, pečení perníčků, vánoční besídka? Nebo něco z tradičních oddílových aktivit – střílení z luku, lanové překážky, zpívání s kytarou...

Lze také jen **umístit kasičku na start nebo stanoviště** vaší tradiční akce, kterou nijak nemusíte měnit. Stejně jako to udělali Divočáci ve Frýdlantu při Otevírání Ondřejnických studánek, roztočtí Kulíšci při Tříkrálové Okoři, přerovští Lišáci při pohádkovém Orizaru a nebo v Poděbradech na Pohádkovém lese.

Světluška uvítá i jednotlivé dobrovolníky, kteří jí pomohou při centrálních akcích (noční běhy, Kavárna POTME, koncerty apod.). Například takto se velmi angažují ostravští tomíci v čele se Standou Praisem. Zajišťují trasu při Nočním běhu v Dolních Vítkovicích. Stejně tak v Brně a Olomouci s trasou pomáhají tomíci.

Pokud byste akci organizovali, přihlaste se na www.svitis.cz a koordinátoři Světlušky vám se vším pomohou. V rámci Asociace TOM spoluprací s nadačním fondem koordinuje Anežka Klabanová (anezka@a-tom.cz).

Anežka Klabanová

Předposlední říjnovou sobotu se i přes dopolední nepřízeň počasí uskutečnil večerní pochod za Světluškou. A proč ne za Bludičkou? **Protože tentokrát jsme to všechno zorganizovali v rámci veřejných sbírek na podporu nadačního fondu Světluška – svítíme ve tmě.**

Na startu vás přivítaly dámy z Klubu českých turistů a jejich kolegyně čekaly v cíli s napečenými perníkovými medailkami. Většinu organizace, přípravu kostýmů, rozdělení a zajištění ochotných lidí, kteří se na chvíli dobrovolně stali pohádkovými postavami a také rozmístění všech světýlek, dekorací a sbírkového prodejního stánku pro Světlušku zajistil TOM Kamínek Chropyně.

Na trase jste mohli potkat krásnou princeznu, kterou si chtěl vzít za ženu zlý drak, babu Jagu s Mrazíkem, dva kamarády Jů a Hele, kterým nechyběl ani jejich kamarád Muf, dýňovou čarodějnici se strašlivým Dýňákem, čarokrásné čarodějky, které bloudily temným lesem, a také děsivého vlka s Karkulkou.

Nechyběli ani čerti z pekla, sněhuláček Olaf s kamarádem Svenem, veselí klauni a

nezbedné pindruše. Trochu děsivější byli kostlivci ze záhrobí, a nakonec i přátelé z Divokého západu. Celý pohádkový pochod uzavírala dvojice Světlušky a Broučka, u kterých jste mohli přispět na nevidomé a zrakově postižené osoby a vybrat si z několika dárkových předmětů s logem Světlušky. Na každém stanovišti jste mohli najít tajemné slovo napsané Braillovým písmem a na konci rozluštit celou tajenku.

V cíli byl pro děti připravený teplý čaj a pro dospělé horký svařáček, rozpálený oheň na opečení buřtů a také perníkové medaile s pamětním listem. Mnozí z vás nám děkovali a kladně hodnotili celý pochod. Za to jsme moc rádi.

Pochod navštívilo bezmála 300 lidí a pro nadaci Světluška se nám podařilo vybrat celkem 9 500 Kč. Moc jim děkujeme.

Poděkování patří i městu Chropyně, Klubu českých turistů a všem lidem, kteří se na organizaci a přípravách podíleli.

Bára Křižanová,
TOM Kamínek, Chropyně

Jak jsme vyhráli Mařenku

Martin Kubačák na oddílovém táboře v roce 1985. Od tohoto roku se náš oddíl jmenuje Práčata.

Když se na lednovém sněmu vyhlášovaly výsledky soutěže k 30 letům Asociace TOM, umístil jsem se na čtvrtém místě. A to jsem musel v závěrečném rozstřelu (počet schodů k náčelníkově kanceláři) porazit kromě vlastní dcery i spoustu jiných. **Čtvrté místo – dva lístky do divadla.** Co s nimi?

První nápad se začal rýsovat na začátku srpna, kdy jsem si v Reflexu přečetl kritiku na nové nastudování Prodané nevěsty v Národním divadle. Inscenaci vytvořila filmová a divadelní režisérka Alice Nellis. Klasickou „Prodanku“ jsme viděli několikrát, ale tahle slibovala něco jiného. Když se pak v polovině srpna u nás stavil pan Martin Kubačák, herec a bývalý člen našeho oddílu, a zmínil se o tomto nastudování, bylo rozhodnuto. To musíme vidět!

Dcera tedy zakoupila lístky a první říjnovou sobotu jsme vyrazili do Národního

divadla. Vzali jsme s sebou i **Kvída**. Vy nevíte, kdo to je? Kvído je maskot vzdělávacího konceptu pro děti ve věku do deseti let z nakladatelství Albi.

Je to chytrá chobotnička, která provází děti už od roku 2017. Rozvíjí u nich řadu důležitých dovedností pro život – komunikaci, kreativitu, smyslové vnímání, jemnou motoriku, logické uvažování i objevování přírody a krás Česka.

Protože s nakladatelstvím Albi spolupracuji už několik let na vydávání "Cyklovýletů s příběhy", dokonce jsem jedním z odborných garantů projektu, dostal se jeden Kvído i k nám. Bereme ho s sebou na výpravy a fotíme na zajímavých místech naší vlasti. Proč by tedy nešel do Národního divadla?

A tak jsme Kvída nejdříve vyfotili před Národním divadlem, pak ve foyeru divadla s bustou Emy Destiniové, která svůj

život dožívala na zámku v od nás nepříteli vzdálené Stráži nad Nežárkou. Mimochodem – víte, že Ema Destiniová byla první Češkou, která si nechala udělat tetování? No a pak jsme se pohodlně usadili ve druhé řadě divadla. Poprvé v životě jsme seděli jinde, než „na bidýlku“!

Po předehře se otevřela opona, kde se před paneláky začali scházet „obyvatelé sídliště“, z kterých si režisér vybíral aktéry pro jednotlivé role. Sice pořád slyšíte krásnou Smetanovu hudbu a úžasné výkony operních zpěvaček a pěvců, ale to, co se děje na jevišti, je trochu jiné. A skvělé!

Třeba začátek třetího dějství. Bílá scéna, na ni přichází komedianti také v bílém. Baletáči, převlečení za bílé opice tančí opičí tance, skáčou na trampolíně, cvičí na závěsných šálách...

Představení skončilo dlouhým a opakovaným aplausem diváků a my se rozhodli, že na tohle úžasné představení musíme jít ještě jednou. Krásný večer jsme završili posezením v kavárně s Martinem Kubačákem, kde jsme zavzpomínali na oddílové tábory.

Takže děkujeme všem účinkujícím, paní Alici Nellis za krásnou inscenaci a panu Martinu Kubačákovi za to, že nám pomohl vybrat právě tohle představení.

A hlavně děkujeme Asociaci TOM ČR za soutěž ke třiceti letům její existence, která nám umožnila tohle všechno zažít!

Karel Snětina
TOM Práčata, Rapšach

Jak jsme vyhráli Mařenku - Martin Kubačák
v něm roli Režiséra, Archiv ND, foto: Zdeněk Sokol

Náčelnická čelenka sekera má kolovat

Na Štědrý den se vedení oddílu TOM Veverk tradičně a rituálně potopilo do studených vod naší místní pískovny. Zpátky se vynořilo vedení nové, společně odhlásované na předvánoční poradě.

Do zmrzlých, ale odhodlaných prstů byla tedy po dlouhých letech předána náčelnická sekera hlavního vedoucího oddílu i symbolický nůž vedoucího tábora. Tyto i ostatní funkce (účetní, zdravotník, vedoucí schůzek, oddílových zkoušek, aj.) byly staršími volené, diskutované a nakonec tedy i svorně ustanovené. Na dva roky.

Řekli jsme si, že zodpovědnost, náčelnická čelenka i jiné role mají kolovat. Inspiraci jsme si vzali jak v Lize lesní moudrosti, tak i u některých našich spřátelených oddílů. Při listopadové poradě se tedy každý mohl hlásit na každou z rolí. Sdílely se vize, nápady, směry, ale dávala se i zpětná vazba. V závěru se pak o všem hlasovalo. A myslím si, že to dopadlo výtečně.

Nyní, již jako hlavní vedoucí ve výslužbě, mohu s klidným srdcem říci, že jsem na nové vedení a hlavně samotný průběh i výsledek předávání funkcí velmi hrdý. Těším se, co nového nám princip obměny v této dvouletce, ke které jsme tak dlouho spěli, přinese. Snažili jsme se hledat nové cesty, ve kterých by se každý našel a přispěl tak svým úsilím k posílení oddílu.

Jak je to ve vašem oddílu s rolemi, předáváním vedení a zodpovědností? Dobře víme, že to není jednoduché. Určitě nemáme jistotu jediného správného řešení – také stále hledáme a zkoušíme. Systémů jak řešit obměnu vedení v oddílu je mnoho. Stejně četné jsou nástrahy v náročných situacích. Na tom, aby oddíl nejen nějak existoval, ale i dobře prosperoval a stále vzkvétal, je třeba pilně pracovat.

Rádi si od vás vezmeme inspiraci, zkušenosti i nápady, napište!

*Matěj Chour,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem,*

Puták Českým rájem

Každoročně o podzimních prázdninách jezdíme na podzimní putáček. Letos padla volba na Český ráj, kde jsme již s oddílem byli, ale je to už mnoho let.

Brzy ráno ve středu se nás sešlo u klubovny více než čtyřicet. Naložili jsme Martinovo auto a vlek a mazali na vlak směr Ostrava, Pardubice, Hradec Králové, Rovensko pod Troskami. Všechny jsme měli zarezervovány. Rychlík do Pardubic měl deset minut zpoždění, takže všechny následující vlaky nám ujely a tudíž jsme se do cíle dostali asi o dvě a půl hodiny později. Měli jsme tak více času na hry a luštění v putáckém bulletinu, který vyrobil Berťa Kaluža a vytiskl Méďa. Bulletin se stal po celých 5 dnů našim záznamníkem, neboť kromě hříček, luštěvek a informací o Českém ráji, se zde umísťovala razítka chat, hradů, zámků, rozhleden a zajímavých míst, která jsme cestou navštěvovali.

Vystoupili jsme v Jinolicích a vyrazili do Prachovských skal. Bylo jasné, že dojdeme až za tmy, ale nám to nevadilo. Prolezli jsme skalní město křížem krážem, dali jsme si každý nějakou dobrotu na chatě KČT v Prachově a došli přes zříceninu Pařez do Libuše, odkud jsme se svezli vláčkem do Rovenska pod Troskami. Bohužel se nám nepovedlo zajistit v Rovensku prohlídku krásných obrácených zvonů ve zvonici.

Po nákupu a snídani jsme ve čtvrtěk vlakem z Rovenska vyrazili do Hrubé Skály, odkud jsme vyšplhali k zámku, prolezli skalní město, kterému všichni horolezci říkají Skalák. Šli jsme spodem i přes vyhlídky, došli až ke Kopicovu statku, kde jsme obdivovali skalní reliéfy. Skvělá byla hra Kryptex na hradě Valdštejn, kterou jsme si zakoupili a hrála ji téměř polovina

z nás. Ostatní se cpali u hradní hospůdky a hlavně si užívali podzimního sluníčka. Z Valdštejna jsme opět prolezli Skalák spodem a vlakem ze Sedmihorek se vrátili do Rovenska do školy, kde jsme si připravili báječnou večeři: knedlíky plněné uzeným masem a zelí k tomu. Všechny 180 knedlíků jsme „zdolali“ zcela jednoduše. Večer se hrály hry, které nachystaly holky – mladší vedoucí – nebo se hrály deskovky a samozřejmě se plnila po celý den oddílová Desítka.

V pátek 28.10., ve státní svátek, jsme ráno uklidili školu a využili jsme služeb objednaného autobusu se skvělým řidičem panem Zikmundem st. a prohlédli jsme si zříceninu Trosky, kde jsme cestou zastavili. Hlavní cíl však bylo údolí Plávkánek, do kterého jsme vešli z „filmové“ vesničky Vesec a podél Veseckého potoka a potoka Klenice. Nádherné skalní údolí s Ohorským rybníkem, které se na konci otevře a uvidíte majestátní hrad Kost, který vlastní rod Kinských dal Borgo. Měli jsme štěstí na skvělou průvodkyni. Vzali nás hned, když jsme přišli a pan Zikmund nás po hodině a půl mohl převést do Příhraz, odkud jsme se vydali do skal na Staré Hradě a Drábské světničky.

Bus nás počkal ve Dnebohu a převezl nás do Turnova, kde jsme strávili další dvě noci. Spali jsme v SVC Žlutá Ponorka. Večer jsme měli štěstí, neboť město Turnov slavilo 750 let svého založení a ve státní svátek byl na náměstí večer promítán na fasádu historické spořitelny krásný video-mapping.

Hodný pan Zikmund se nám nabídl, že by nás v sobotu ráno zavezl do vísky Besedice, odkud jsme vyrazili do blízkého skalního města Chléviště, cestou posedě-

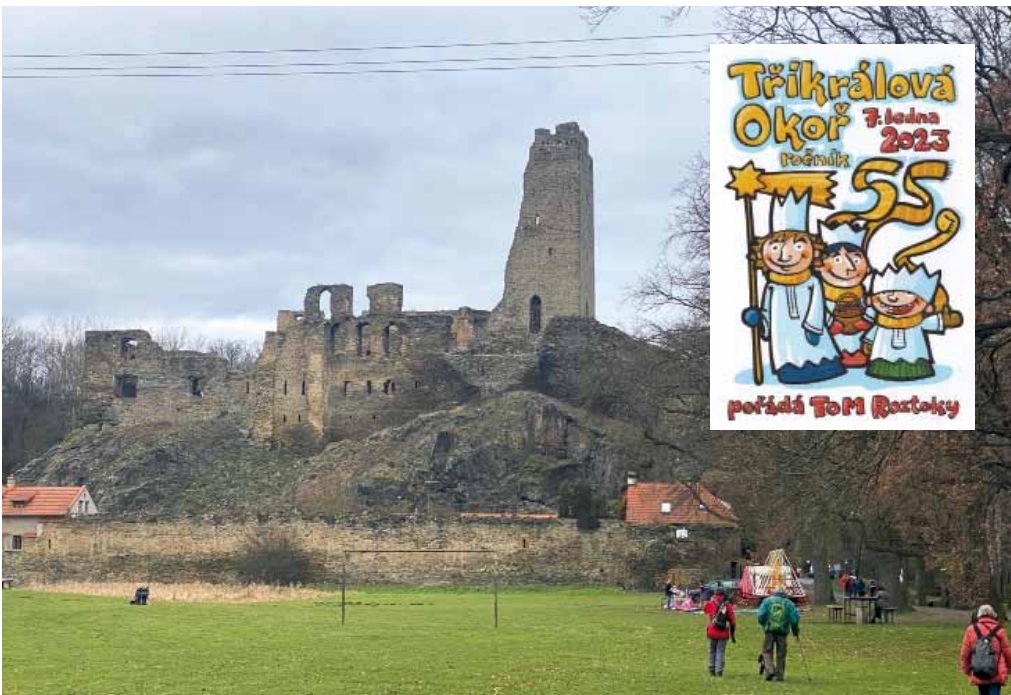

li na skalním hradu Zbiroh, prohlédli si Dláskův statek, také získali další razítka a pěšky došli do Turnova, kde jsme měli domluven na dvě hodiny bazén. Pořádně jsme si zablbli a hlavně se pořádně ve sprchách umyli, po všech těch kilometrech, kterých bylo asi pětadesát.

V neděli před odjezdem vlakem domů jsme stihli navštívit pěkné muzeum Českého ráje, kde nás zaujala především skvělá horolezecká expozice, plná krásných fotografií a historických ohlédnutí. No a pak už jen šest hodin cesty domů. Byl to báječný puták, plný slunce a krásných míst...tak zase příště na KADAO cestě!

Tom Weicht,
TOM KADAO, Opava

Pětapadesátiny Tříkrálové Okoře

Půlkulaté výročí Tříkrálové Okoře, nejstaršího pochodu v někdejším okrese Praha-západ a jednoho z nejstarších pochodů v republice, to je důvod k troše vzpomínání.

Maminka, která nás letos „vybavila“ hned třemi dítky-tomíky zpívajícími v roli králů, totiž Ivana Vranková, se ptala, **jak to bylo s Okoří za socialismu.**

Víte, že většinou docela dobře? Pochod vymysleli před 55 roky pánové Stanislav Boloňský a Bořek Mikulecký, tehdy v uvolněné atmosféře Pražského jara. Mnoho let jsme, mladí tomíci, tiskli v klubovně upomínky na speciální linorytové tiskárničky vyrobené prvním šéfem našeho oddílu Mirkem Košťálem. Udělal ji ze staré ždímačky a tři králové tam původně ani nebyli, jen silueta Okoře.

Koledování a motiv tří králů, to ale *procházel* i za bolševika. Občas bylo třeba napsat nějaký canc do Roztockých novin či na Městský národní výbor, že pochod udržuje tradice našeho lidu a zpěvem sílí budovatelský duch občanstva, natož pochodováním. Jednou či dvakrát se mi za dlouhá léta pořadatelsví pochodu stalo, že v *xeroxárně* (byly asi tři po celé Praze) mi v osmdesátých letech odmítli pozvánky natisknout s tím, že jde o náboženský pochod. Báli se, hlavně kolem Palachova týdne, kdy starý a zvolna končící režim dokázal přeci jen tu a tam ještě kousnout.

Upomínky na pochod, tuším, že i pozvánky, nám ale řadu let nechával ve vojenské tiskárně tisknout roztocký šéf komunistické strany pan K. Ten s tím problémem neměl. Říkal nám *tomisté* a svého času nám i fandil. To jsou paradoxy, co?

Rád vzpomínám na staré dálkoplazy. To byli před revolucí a asi deset roků

po ní křepčí pánové sedmdesát plus. Pamatovali spolehlivě první ročník pochodu. Poskakovali vždy na startu dávno před startovní hodinou, svěží a natěšení, zocelení stovkami absolvovaných pochodů po celé republice. Znali jsme se, hecovali se – já kluk a oni mýma očima kmeti. Nejvěhlasnější z nich byl **Jan Zajíček**, borec, co nevynechal nikdy, vydával kalendář pochodů, zkrátka tím žil. V roce 2011 odešel v osmdesáti na pochod nejdelší, ale mám ho v živé paměti.

Na co by se dalo vzpomínat? Na rozhamtaná pole, kudy si pochodníci kdysi zkracovali cestu, na družstevníky/farmáře, co nás za to kaceřovali. Na milé a ochotné starosty Okoře, na razítka, po kterých byla dříve největší shánka, protože bez razítka ve vandrovní knížce by to nebyl pořádný pochod. Na dlouholetého partáka Jardu Levého, který vždy nakopl starou dáčii a jelo se na start.

Na cukrárnu u Hasilů, která nás sponzorovala hned po revoluci jako první. Bývala dole na rohu u zámku, tam dneska jedna hospoda střídá druhou. Na páně

Šlancarovo vinařství, které nás víc než pětadvacet let ochotně podporuje a díky němuž se mají pochodníci v cíli na co těšit. Na Marušku a Frantu Šírovy, kteří pochod chodili pravidelně až do konce svých dní. Na naše muzeum a jeho šéfy, kteří vždy měli a mají pro tradiční novoroční akci pochopení. Na krále a kráčky (děvčat bylo vždy víc, neb jsou zpěvnější), kteří za dlouhá desetiletí stáli v bráně zámku a pěli z plných plic.

Teď pochodu už dlouhé roky velí moje kolegyně Jindra Pavlíčková, dříve Zoufalá. Těší jí to a já doufám, že šedesátku našeho pochodu za pět let pořádně oslavíme.

Tomáš Novotný

Více o Tříkrálové Okoři též na str. 22.

Turistické závody 2023

V sobotu 23. 9. 2022 proběhlo v Orlové již dvaadvacáté Mezinárodní mistrovství - tradiční a prestižní závod Česka a Slovenska v Turistických závodech / outdoor runningu. Reprezentace ČR startovala v kompletním složení 84 závodníků. Ti svými výkony podloženými kvalitní přípravou a prací vedoucích a trenérů dovedli českou reprezentaci k triumfu. Z celkového počtu 42 udělovaných medailí jich získala Česká republika 36 (12 - 13 - 11) a zvítězila v bodovém hodnocení národů 248 ku 60 bodům.

Z České republiky vybojovali první místo, zlatou medaili a titul Mezinárodního mistra pro rok 2022 :

Nejmladší žáci:	Metoděj Ševčík	(TOM Rokytá, Brno)
Nejmladší žákyně:	Rebeka Kamenická	(SKP Kometa Brno)
Mladší žáci:	Jaroslav Beran	(TOM-KČT Kralupy)
Mladší žákyně:	Lucie Zahradníčková	(SKP Kometa Brno)
Starší žáci:	Kryštof Valášek	(Nezmaři Bílovec)
Starší žákyně:	Nela Valášková	(Nezmaři Bílovec)
Mladší dorostenci:	Ondřej Fúsek	(TOM Mikulášovice)
Mladší dorostenky:	Sára Lisníková	(TOM Tuláci Frýdek Místek)
Starší dorostenky:	Darina Madziová	(Nezmaři Bílovec)
Muži A:	Vít Konopáč	(TOM Tuláci Frýdek Místek)
Ženy A:	Pavla Skotnicová	(Divočáci Frýdlant)
Muži B:	Miroslav Štefl	(Kralovice)

*Zdeněk Vejrosta,
TOM Vltavský paprsek,
Kralupy nad Vltavou*

Podzimními koly začaly turistické závody pro sezonu 2023. Ve čtyřech krajích se rozeběhly boje o body do krajských pohárů a postupy do Českého poháru.

Plzeňský kraj závodil v okolí naší asociální chalupy v Oparenském údolí, Středočeský kraj u Českého Brodu, Jihomoravský kraj v Brně Bystřici a Moravskoslezský kraj v Orlové.

Na trati bojovalo více jak 300 závodníků od ostřílených borců a medailistů, až po úplné nováčky. Zejména ti měli radost, když se jim podařilo uspět či alespoň se přiblížit k těm nejlepším.

Závody si nelze představit bez celé řady obětavých organizátorů a rozhodčích - těch bylo více jak 60 a patří jim velké díky.

*Zdeněk Vejrosta,
TOM Vltavský paprsek,
Kralupy nad Vltavou*

Lesní moudrost je životní moudrost

Buď čistý

Už od dětství mám problém se zády, a tak jsem byl nucen cvičit. Teď je tomu již více než dvacet let, co každé ráno skutečně cvičím. Když cvičím, cítím, jak energii. Je to tak příjemné, že už bez toho nemohu být.

Jednou z cest woodcraftu je cesta těla. Znamená to, že naše tělo je důležitý nástroj. Je to nástroj duše. Tělo je posvátným chrámem Ducha. Žít moudrý, duchovní, radostný život bez kontaktu s tělem se mi zdá velmi obtížné. Když nefunguje tělo, upozorňuje na sebe – a jen málokdo pak slyší něco jiného než bolest. Můžeme ji vnímat i jako symptom, příznak něčeho vnitřního. Když mi nefunguje tělo, vypovídá to něco o mé duši. Mám zkušenost, že skrze tělo k nám duše hovoří, volá, křičí. Anebo chcete-li naše psychika. Vědecké výzkumy potvrdily, že mnoho nemocí má psychosomatický základ. Co se mi snaží sdělit duše, když mi píská v uchu? Co potřebuji slyšet? Co naopak nechci slyšet? A co když onemocním zrovna o dovolené? Není to signál mého přetížení – teď, když tělu dovolím uvolnit se, prostě onemocní?

Přečtěte si o tom více: o psychosomatiice: Dahlke, R.: Nemoc jako řeč duše.

Buď čistý, říká také woodcrafterský zákon. Tou čistotou se nemyslí jen fyzická čistota, ale také čistý (a častý) kontakt se svým tělem a péče o jeho potřeby.

Jak jsme vlastně v kontaktu se svým tělem? Z mé zkušenosti ho často vnímáme až tehdy, když se objeví nějaký problém. Schválně – uvědomte si teď, jak sedíte. Je

to prospěšná poloha anebo tělo vydává signály, že by to mělo být jinak? Jak dýčáte? Kde v těle se teď nachází váš dech? Jen se na to podívejme: zatímco já píši a vy čtete, miliony a miliony buněk vašeho těla se starají o to, abychom oba žili a mohli dělat, co chceme a pro co jsme se narodili. Jakkoli abstraktní se to může zdát, je to tak – v této chvíli některé buňky štěpí moji večeri na cukry, jiné dopravují kyslík, další vedou mé prsty na klávesnici. Takový dar – život!

Dan Millman uvádí v Cestě pokojného bojovníka cvičení na uvědomění si svého těla. Vede svého učedníka, aby masíroval části svého těla. Pomalu, vědomě a postupně. Moje osobní cesta ke vnímání těla vedla přes systém Jóga v denním životě – v józe prodýcháváte každý pohyb. Nebo se zkuste jen tak svého těla dotýkat, vnímat jej čichem, zrakem, sluchem, chutí.

Můžete si také pustit relaxaci zaměřenou na tělo. Uvidíte, možná budete překvapeni, s kým to vlastně žijete, a třeba jak málo se znáte. Cílem je cítit se ve svém těle co nejčastěji dobře a doma.

Přečtěte si o tom více: o mistrovi a učedníkovi Millman, D.: Cesta pokojného bojovníka, o Józe v denním životě Mahešvaránanda: Jóga v denním životě.

Tělo je chrámem ducha, proto je třeba

opečovávat jeho potřeby. Oblékat se tak, abych se cítil dobře. Starat se o tělo tak, abych mohl v sedmdesáti přejít Alpy na kole jako ten pán, co ho potkala moje studentka v Itálii. Tedy především se pravidelně pohybovat – nejlépe cvičit a chodit. Anebo běhat – ale ne na výkon (to nepůjde celý život), s hodinkami měřícími kalorie, ale pro radost. Saunovat se. Otuzovat. Dodržovat cirkadiánní rytmy. Jíst přiměřeně, zdravě, pomalu a vědomě. Dopřávat si pravidelně a vědomě vynikající chuťové/zrakové/čichové/sluchové/hmatové vjemy. Co by to mohlo být zrovna pro vás? Tiramisu? Koncert vážné hudby? Jsou to všechno známé a prověřené postupy. Ježíš, Buddha a další mistři životní moudrosti byli s tělem zajedno, je to tedy proslapaná cesta.

A jsme opět u tréninku. Začněte s jednou věcí, která vám nejvíce láká, věcí, která vám přinese největší radost, nejrychlejší výsledek – zvolte si nějaké své kritérium a na to se zaměřte. Dejte si jako připomínku na ruku náramek nebo si nalakujte jeden nehet, důležité je udržet váš cíl ve vědomí.

Přečtěte si o tom více: opět o tom, jak dostat dobré návyky do života Clear, J.: Atomové návyky; o denních rytmech a proč je výhodné je dodržovat Panda, S.: Cirkadiánní kód, o tom, jaké tělo jsme zdědili po pravěkých lidech a co to znamená Lieberman, D.E.: Příběh lidského těla.

Josef Porsch-Ablákela,
ablakela@gmail.com

Můj domácí oltář a předměty Síly, které jsem během svého života nasbíral.

Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Brisa necker 70/F

Možná už jste také někde zahlédli někoho s malým nožem, obvykle pevným, v pouzdře zavěšeném na krku. Nožíky jsou známy pod anglickým názvem **neck knife** a vyrábějí je občas nejen někteří nožíři, ale i firmy zabývající se převážně masovou produkcí. Tyto nože jsou si tvarem i provedením dost podobné, neboť za jejich podobou stojí jeden designér. Mně však byl tvarem sympatičtější nožík vyráběný pro finský obchod Brisa. Nůž se dnes jmenuje **Brisa Necker 70/F**, dříve byl prodáván pod jménem Enzo, což byla privátní značka obchodu Brisa. Číslice 70 v názvu značí délku čepele, písmeno F pak plochý výbrus, neboť nůž existuje i ve variantě se skandinávským výbrusem.

Nůž se dá pořídit buď kompletně hotový i s pouzdrem, nebo jako polotovár bez střenky a pouzdra. Hotové nože mají střenky buď z kompozitního materiálu jménem Micarta nebo mohou mít střenky z různých dřevin, jako je například karelská bříza nebo oliva. V případě nože se střenkami z Micarty obdržíte pouzdro z materiálu jménem kydex, při volbě nože s dřevěnými střenkami dostanete pouzdro kožené v pravém nebo levém provedení. Nůž v kydexovém pouzdře se dá nosit na krku i frajersky zavěšený rukojetí dolů, neboť rukojeť je pouzdrem pevně sevřena.

Na opasek pak pouzdro nože připevníte pomocí takzvaného Tek-Loku, který k pouzdru přišroubujete. Kožené toulcové pouzdro nožů s dřevěnou rukojetí můžete skrz průvlak navléknout na opasek, nebo můžete průvlakem protáhnout kus padákové šňůry a nosit na krku. Další možností je zakoupení univerzálního pouzdra, které se dá nosit na opasku svisle i vo-

dorovně a samozřejmě i na paracordu na krku. Třetí variantou nože je již zmíněný polotovar, tedy abych byl přesný, nůž bez střenek. Zde už se musí majitel rozhodnout, jak se s ním „popere“. První minimalistickou možností je nechat nožík jak je, v tom případě ale nepočítejte s žádným uživatelským pohodlím.

Druhou variantou je **ovinutí rukojetí padákovou šňůrou**. Nůž se bude držet lépe, ale pořád je to minimalismus jak řešením, tak pohodou při práci. Konečně třetím řešením je vybrat si nějaký pěkný materiál a střenky si vyrobit sám. V tomto případě je ale dobré přidat k nákupu šroubovací nýt Corby a kousek třeba mosazné trubičky. Cože? Šroubovací nýt? Vysvětlím: jedná se opravdu o šroubový spoj. Celý Corby nýt je něco podobného jako nábytkářský šroub, kterým drží u sebe skříňky sektorového nábytku. Když corby nýtem upevníte střenky k noži, budou vám obě jeho válcové hlavičky s drážkou trčet ze střenek do prostoru a překážet. Ovšem jen do té chvíle, než je zařadíte pilkou, zbrousíte pilníkem a zaleštíte smírkovým papírem. Pak budou zároveň s povrchem střenky a budou vypadat stejně, jako zaleštěné zapuštěné nýty. Pouzdro si můžete buď objednat s nožem, nebo ušít svoje. Sám jsem si nejdříve „zbaběle“ koupil univerzální pouzdro a potom, co jsem zjistil, že zatímco na opasku je dobré, na krku to není ono, jsem si ušil pouzdro na krk vlastního stříhu.

K vlastním zkušenostem z používání. Jde v podstatě o záložní nůž při táboření. V běžném, městském životě je ale dostahující na spoustu činností. Rohlík i houska se s ním rozkrojit dají, namazání paštikou či taveným sýrem je otázkou oka-

mžiku. **Na bochník chleba šumava si ale vezmete nůž s delší čepelí.** Polínko s ním neroztípnete, ale z roztípnutého uděláte drobnější třísky nebo podpalovacího ježka snadno. Nakrájení špekáčku či rozkrojení jablka ke svačině je samozřejmostí. Dokonce i můj oblíbený test v podobě rozporcování syrového kuřete proběhl nečekaně hladce.

Jiří Lukeš-Mikeš

Míry a váhy:

Délka čepele:	70 mm
Celková délka:	156 mm
Šířka čepele:	20 mm
Tloušťka čepele:	3,2 mm
Hmotnost:	170 g

Na společné stezce KČT, Kofoly a RegioJetu

V rámci spolupráce KČT s firmami **RegioJet** a **Kofola** jsme v sobotu 12.11. zrealizovali první pilotní akci na zlepšení průchodnosti turistických stezek, a to vybudováním lávky, dřevěných povalových chodníků a kamenného chodníku v úseku prameniště Pod Malým Polomem na červené turistické značce z Bílého kříže do Mostů u Jablunkova v Moravskoslezských Beskydech.

S hrdosťou mohu konstatovat, že pracovní nasazení, přátelská atmosféra a nakonec i výsledek naší celodenní práce předčily naše očekávání. Na realizaci tohoto veřejně prospěšného počínu se svou dobrovolnou prací podílel Radim Jančura za RegioJet se svým týmem. Na starosti měl logistiku akce a zajistil skvělé občerstvení. Jannis Samaras za Kofolu se svým týmem zajistil pitný režim pro dobrovolníky, družstvo KČT značkářského obvodu Karviná pod vedením Petra Urbančíka, kteří zajistili vše potřebné pro realizaci s LČR a dodali materiál, Jiří Homolka a Láda Macka za vedení KČT koordinovali tuto aktivitu se všemi dotýčnými.

Všichni výše uvedení se pak samozřejmě svou prací podíleli na realizaci díla. Vše potřebné na dálku pomáhal koordinovat Pavel Přílepek, předseda Rady značení KČT.

Co říci závěrem? Nejlépe to vyjádřili samotní účastníci akce v naší skupině na WhatsApp Radim – Jančura: „Skvělá akce, skvělý nápad, děkujeme.“ Jannis Samaras: „Ahoj všem, moc díky za skvělou akci. Jsem moc rád, že jsme se mohli zúčastnit a zažít si tu atmosféru, když parta dobrých lidí dělá vlastníma rukama pro druhé a přírodu a odměnou je radost. Díky všem silným chlapům a šikovným ženám.“

Jiří Homolka: „Děkuji všem zúčastněným za smysluplně a příjemně prožitou sobotu, s některými i téměř celý víkend. Těším se na další společnou spolupráci.“

Láda Macka: „Všechny vás zdravím. Děkuji všem za krásnou akci. Děkuji spřáteleným firmám za podporu.“

*Jiří Homolka,
předseda KČT*

Z ČINNOSTI Klubu českých turistů

PODZIMNÍ ZDRAVOKURZ

Když se řekne zdravotní kurz nebo *abych byla naprosto přesná* kurz zdravotníka zotavovacích akcí – co vás napadne jako první?... Učení, povinnost, možná i nuda, zkrátka to velmi nápadně připomíná školu? Nebudu vám lhát, mé pocity byly zprvu podobné. Navíc se jedná o dva celé víkendy, takže mě velmi rychle napadlo, jak lépe by se tento čas dal využít. Shledala jsem však, že se jedná o záležitost praktickou a v oddíle nepostradatelnou. Navíc se tam na podzim chystala velká Kadao parta, což zahrnovalo část mých pochybností. Však to znáte: v partě se to lépe táhne.

Proto jsem se navzdory očekávání rozhodla tohoto kurzu také zúčastnit. A teď už s pravdou ven, rychlostí blesku jsem byla vyvedena z počátečního omylu. Ty víkendy by se daly přirovnat k ledasčemu, ale ke škole rozhodně ne. Vlastně by to bylo hezké, kdyby to ve škole fungovalo podobně, vy se totiž učíte, jen se u toho tak skvěle bavíte, že o tom skoro ani nevíte. Pořadatelé disponují značnou dávkou pedagogického talentu.

Nemohu vám prozradit, co vás tam čeká. To bych vám zkazila překvapení a pořadatelům radost. Mohu vám ale říct,

pokud váháte, už neváhejte! Čekají vás dva víkendy plné zážitků, praktických zkušeností, nových znalostí a dovedností, zkrátka všeho, co potřebujete abyste byli dobrými zdravotníky a k tomu navíc kopeček zábavy. Někaké teoretické znalosti do vás pořadatelé samozřejmě dostat musí. Ale nebojte, posloucháte spíš pohádku než přednášku. Vyzkoušíte nové věci, poznáte nové lidi, dobře se najíte (to je taky základ dobré akce a vy to víte), **zkrátka si to opravdu moc užijete**. A v neposlední řadě pomůžete svému oddílu, který by bez zdravotníků nemohl fungovat. Vy jste dočetli až sem? Díky, ale teď už toho nechte a utíkejte zjistit, kdy je další termín zdravotní kurzu.

*Katka Honová-Kača
TOM KADAO, Opava*

Cílem projektu, který pořádá **Česká rada dětí a mládeže a Rada hnutí mládeže v Izraeli**, je vzájemně si představit různé organizace pracující s dětmi a mládeží a jejich aktivity ve své zemi. Letošní výměna mládeže mezi Českou republikou a Izraelem byla jubilejní, již desátá. Česká část se uskutečnila na konci října a izraelská o měsíc později.

Hlavní dojmy? Úžasné zážitky, noví kamarádi, nový pohled na to, jak se dá pracovat s dětmi a také 579 fotek v galerii... To vše jsem získala během jednoho týdne v Česku a jednoho týdne v Izraeli. Do tohoto dobrodružství bylo vybráno deset

jsem mnoho krásných památek, na které jsem jindy neměla čas a prohlédla jsem si, jak s dětmi pracují organizace, ke kterým bych se asi jinak nedostala. Ale to nejdůležitější je, že jsem během toho týdne získala mnoho kamarádů, za kterými jsem se následně velice těšila do Izraele.

Izraelská část probíhala koncem listopadu, což mělo zase své krásné kontrasty v počasí. Odlétali jsme do Izraele, kde nás čekalo 20 stupňů a sluníčko, zrovna když v Česku napadl první sníh. V Izraeli pro nás měli perně nabitý program, stejně jako my pro ně v Česku. Viděli jsme Staré Město v Jeruzalémě, kde na člověka historie dýchá odevšad, Yad Vashem, pomník židovským obětem, což byl velice emotivní zážitek. Také jsme navštívili pro Izraelce důležitou horu Masadu, prohlédli jsme si trhy v Tel Avivu a vykoukali se v Mrtvém moři.

Během obdivování krás a historie jsme se samozřejmě také věnovali práci youth movements (dětských organizací) v Izraeli. Ty mají v Izraeli velmi silnou historickou roli, jelikož byly jedny z důležitých hlasů, které bojovaly za izraelskou nezávislost. Byly to právě youth movements, které pomáhaly osídlovat všechny části Izraele.

Izraelští dobrovolníci pracují v mnoha věcech jinak než my, ale všechny organizace pracující s dětmi a mládeží mají ve výsledku stejné poslání – nabídnout bezpečný prostor dětem, vést je k tomu být lepším člověkem a nabídnout jim fajn smysluplné trávení volného času.

Byl to opravdu skvělý zážitek. A to jsem vám zde ani z daleka nepopsala všechno. Snad už jen jedině, co mohu nakonec dodat je, že jsem velice vděčná, že jsem mohla být součástí této výměny.

*Barbora Pejřová,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem*

Týden v Izraeli

zástupců českých dětských organizací.

Náš úkol byl jasný: připravit program pro 10 Izraelců, kteří navštíví Česko. Odměnou pro pořadatele byl pak týdenní pobyt v Izraeli.

Když vyprávím o této výměně, chtějí všichni hlavně slyšet o Izraeli, přitom ta česká část akce byla stejně zajímavá. Během ní jsme Izraelcům ukázali krásy Prahy, Karlštejn i moje domovské město Brandýs nad Labem – Starou Boleslav.

Období uprostřed října mělo své výhody i nevýhody. Příroda hýřila podzimně zbarveným listím, ale Izraelci, kteří přiletěli z prosluněného Izraele, kde bylo dvacet stupňů, ne vždy uvítali rána s ležící mlhou a pěti stupni. Hlavním cílem však bylo jim ukázat, jak u nás vypadá práce s dětmi – měli jsme vzorovou skautskou a pionýrskou schůzku, navštívili jsme schůzku mládeže z YMCA, zahráli jsme si vzdělávací únikovou hru od Fakescape a představili jsme činnost i dalších organizací v prezentacích či přednáškách. Tento český týden byl neskutečný, navštívila

Co bylo
v prosinci 2022 a
v lednu 2023

❑ Ústředí připomnělo oddílům, že je může podpořit v nákupu technického vybavení pro případné online schůzky a jiné radovánky dnešní doby a pětice čilých oddílů toho obratem využila.

❑ Vyšla Velká kniha o táborech, kterou mezi tomíky propagoval tehdejší vedoucí Poutníků Ondřej Opičákus Turek, kniha seriózní a vyčerpávající. Několik tomíků se na ní spolupodílelo a jistě není od věci mít ji v oddílové knihovně, i když autor těchto řádků si stejně jako praotec všech Veverků myslí, že by publikaci slušelo méně hutnosti, více barevnosti a občas třeba i lehčí tón. Tím ale nijak nemá být zlehčena **velká práce**, kterou **Velká kniha** autorům dala.

❑ Tygřík, Hoki, Zelený a Červený a další a další tomíci jmen občanských i snových vyrazili na výpravu do Čech pod Kosiřem a jejich vedoucí TW o tom napsal pěkný článek na spolkový web.

❑ Pavel Vaňásek pořádá v Kamence jarmark za počasí skoro až jarního, aby o pár dní později odklízěl sníh a ulamoval rampouchy, kde se jen dalo. Kamenka zkraje prosince zapadala sněhem a správce Pavel se pochlubil krásnými fotkami.

❑ Pražští Vikingové oslavili krátce před vánočními svátky oddílové čtyřicetiny. Vikingům, jejichž oddíl prošel dobami dobrými i horšími, srdečně blahopřejeme a jeho náčelnictvu v čele s Petrem Teringlem přejme dobré vodácké časy!

❑ Šéf KČT Jiří Homolka usedl v plénu Českého olympijského výboru. Sportovní ambice prý nemá, finanční a organizační (ve smyslu pomoci klubu) ano.

❑ V Hradci Králové předala tamní dobrá duše Václava Hušková - Unčida svůj oddíl Pěšinek a Poutníků mladým nástupcům Václavu Holému a Matěji Stolinovi. Spolu s Unčidou, které hradecká turistika vděčí za dlouhá léta dobré práce a stovky zorganizovaných výprav, skončil i původní název oddílu. Nově se hradečtí tomíci budou nazývat Hraboši, jakkoliv budou žít **střídmě a skromně**.

❑ Parta, která neúnavně a dobře organizuje turistické závodění, poslala do světa brožurku Závodník, přehled všeho, čeho Turistické závody dosáhly v roce 2022.

❑ Lukáš Hodek, šablonová pomoc našeho ústředí, zakoupil Anču/Ludvíka, **nebinární bytost** resuscitačního charakteru. Dá se půjčit v internetové půjčovně, vyžaduje jen slušné zacházení a včasný návrat.

❑ Mára Kuskov a Ondra Bešťák, mladí mužové z Hradce či z Prahy, rozsekali na Polaně co se dalo.

❑ Ministerstvo školství dotáhlo do konce dobrou akci rozpoutanou debatou náčelníků, článkem v Lidových novinách a

aktivitou (nejen) poslance Davida Šimka a poslalo spolkům peníze na úhradu zřejmě zdražujících energií. V případě našeho spolku to bylo bezmála tři čtvrtě milionu korun **slábnoucí české měny**. Všechny peníze skončily u našich oddílů, kterým patří díky za bleskové vyúčtování a dobrou spolupráci s Kačkou Adamcovou.

❑ Ostravský Tetka se čile pohyboval po vsetínských chalupách tomíků a pomáhal s jejich údržbou.

❑ Desítka krásných mladých lidí pracovala v Dědově na stavbě mola, schodů k němu, vysazování nových stromků atd. K tomu si přítomní jako první v republice navlékli hořcové tunýlky, které jim moc slušely.

❑ Ústředí zavalila slova díky od oddílů, které kvitovaly výše zmíněný textil na krk. **Hřeje a zdobí, jak to jen hořec doveče.**

❑ Vedoucí oddílu Veverk vlezli na konci roku do chladné vody lhotského koupaliště pod vedením šéfa oddílu Matěje Choura. Zpět vylezli mírně prokřehlí, zato pod vedením Barči Pejšové, nové náčelnice oddílu.

❑ Padesátka novoročenek papírových i emailových potěšila ústředí, nad některými úřednictvo dojetím ano i plakalo.

❑ Jindra z ústředí přestala být Zoufalá a stala se šťastně Pavlíčkovou, k čemuž jí dodatečně srdečně blahopřejeme. Jako drobnou pikanterii uvedme, že se tak stalo rukou TN, ověčeného při té příležitosti medailičkou se lvem.

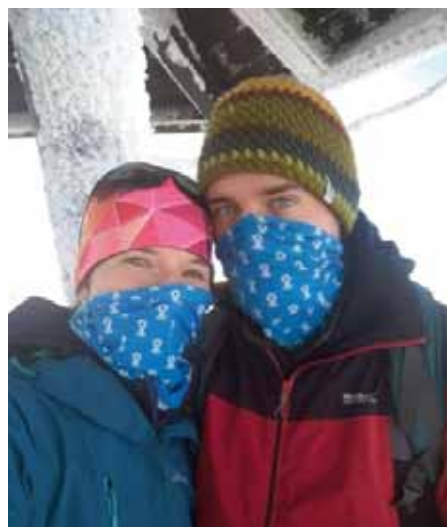
Čtyřicet let oddílu Viking

V roce 1982 založili dva studenti elektrotechnické fakulty Petr Laciga a Lumír Ješke vodácký kroužek při tehdejším Domě pionýrů a mládeže Praha 7. **Nazvali ho Viking**. Oddíl se později stal součástí tehdejšího Svazu turistiky, přešel do Klubu českých turistů a rok po založení Asociace TOM se stal členem i tohoto spolku.

Ted' tedy oslavil TOM Viking čtyřicáté narozeniny a na slavnostním večírku 9.12. se setkali dnešní dospělí členové oddílu, většinou studenti, se svými předchůdci, kteří oddíl vedli v minulosti. Pozdrav

❑ Vypukly volby a tomíci se hrnuli k urnám, v naději, že budoucnost mají ve svých rukách. Aspoň trošičku.

setkání poslali předseda A-TOM Tomáš Novotný a předseda KČT Jirka Homolka a setkání se osobně zúčastnil předseda KČT Oblast Praha Ivan Press. Ivan předal ocenění odboru KČT bývalým vedoucím, bez kterých by oddíl nebyl tam, kde je nyní: Petru Lacigovi, Milanu Brůžkovi a v nepřítomnosti Jitce Zitové.

Po počátečních rozpacích – vždyť někteří se viděli poprvé – se rozproudila zábava nad oddílovými historkami, podpořená prohlížením tří oddílových kronik. Bohužel nejstarší, takzvaná Dětská kronika je navždy ztracená. To souvisí se smutnými chvilkami, které jsme si také připomněli. Ne všichni členové a přátelé oddílu se dožili dnešních časů a my na ně už jen vzpomínáme.

Historek zábavných, příjemných i dramatických, ale s dobrým koncem bylo mnoho a setkání přispělo k tomu, že současní členové oddílu se snad cítí být více součástí něčeho, co je z jejich pohledu dávnověkem.

Petr Teringl

Tříkrálový internetový turistický závod

V pátek 6. ledna 2023 proběhl celorepublikový internetový závod, ve kterém šlo pomocí online testů o prověření znalostí z KPČ, turistických – topografických značek a dřevin.

Do závodu se zapojilo 167 závodníků z dvaceti oddílů. Mezi nejlepší se podařilo nakonec probjovat těmto závodníkům.

Kategorie žactvo (r. 2009 a mladší)

1. Tomáš Menšík (Žlutý kvítek Palkovice)
2. Hana Uhlířová (Kometa Brno)
3. Vojtěch Tuza (Kometa Brno)

Kategorie dorost a dospělí (ročník 2008 a starší)

1. Kateřina Popová (TOM-KČT Kralupy)
 2. Ondřej Genco (KČT Orlová)
 3. Dominik Horák (Divočáci Frýdlant)
- (ZV)

Okoř 2023

Na náš tradiční, letos už 55. ročník vyrazilo i díky pěknému počasí bezmála 800 lidí. Prošli si známou trasu Praha – Okoř – Roztoky. Cestou se jako vždy mohli občerstvit u kaple v Číčovicích, na Okoři vyplnili vědomostní kvíz, obdivovali nádherné dravce pana Straky a pak šup k cíli, buď naším autobusem nebo, kdo ještě mohl, po svých.

Na záměčku v cíli zpívali z plných hrdek Tři králové, letos se v této oblíbené funkci střídalo Kulíšků dokonce dvánáct. Zpovídali nás redaktori z rozhlasu, přijela i televize... lidé byli spokojeni a my tím pádem také. Takže - kdo ještě nebyl na Okoři? Příští rok se vše bude opakovat zas! Těšíme se na vás!

Jindra Pavlíčková

Tomík č. 125,
listopad 2022

Časopis turistických oddílů mládeže.

Vydává Asociace TOM ČR

s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.

Tel. 220 910 460, 220 910 314

mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@t-a-tom.cz,

www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,

Tomáš Novotný,

Denisa Stanislavová, Petr Balcer,

Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Jiří Chour

ostatní fotografie: oddíloví vedoucí

Příspěvky a fotografie vedoucích jsou

zveřejňovány bez nároku na honorář.

Náklad 650 výtisků.

Vydání tohoto čísla podpořil

Klub českých turistů.

**Uzávěrka dubnového čísla
20. března 2023.**

Dobrá duše z ústředí

Rádi píšeme, že dne 13. ledna oslavila v plné duševní svěžesti své 85. narozeniny paní Anna Benešová, emeritní sekretářka ústředí tomíků. Vždy usměvavá, vždy příjemná a dobře naladěná.

Milá paní Bene, děkujeme a přejeme zdraví a pohodu do dalších let.

Se zármutkem oznamujeme, že naše řady opustila ve věku nedožitých 73 let Hana Rabušicová z Brna.

S manželem Pavlem byla dlouhá léta duší turistického oddílu mládeže Ještěrky.

Ústředí i redakce vyjadřují Pavlu Rabušicovi i jeho blízkým hlubokou soustrast.

Již tradiční novoroční sportování si pro tomíky ze široka i daleka připravili Veverci z Brandýsa nad Labem. Díky za skvělé protažení Vánoce zlenivělých těl!

Během prvního lednového víkendu soutěžili Dakoti a Chippewa z České Lípy, Stopaři z Kovářské, Máci z Turnova, Magnetři z Kamenického Šenova, Robinsoni z Poděbrad a domácí Veverci.

Letos si pro nás pořádající oddíl připravil velice netradiční, naprosto skvělou hru jugger. Hrají dvě družstva po pěti lidech proti sobě. Čtyři hráči jsou vždy bojovníci mající meče, štíty, kopí nebo jiné zbraně. Vše je z pěnového materiálu, **netřeba se bát**. Pátý hráč je běžec, který musí proklouznout územím mezi bojujícími hráči a donést „slepici“ do domečku soupeře. Je-li kterýkoli hráč zasažen soupeřem, je samozřejmě raněn a chvíli nehraje.

Hra je opravdu rychlá, nikdo se nenudí, o napětí není nouze. Hráči ovšem musí být nutně kromě zbraní vybaveni i velkým smyslem pro fair play, uznat zásah, nehrát příslušnou dobu, dodržovat stanovená pravidla.

Hráli jsme turnaj mladších i starších, pro srandu si zabojovali i vedoucí. Nejvíce vítězství letos posbírali zaslouženě lázeňští Robinsoni, kteří si odvezli putovní cenu, co má opravdu váhu, neboli polabský šutr. Zvláštní cenu pořádajícího oddílu, **brandýskou husu**, získal nestor, srandista, turnovský otužilec a nejstarší účastník těchto setkání, **strejda Zbyněk**.

Pokud vás hra jugger zaujala, neváhejte, přesná pravidla jsou na internetu, zbraně si vyrobíte doslova za pár korun a své tomíky zaručeně nadchnete! Díky, Veverci!

*Zdeněk Šmída,
TOM Chippewa, Česká Lípa*

DRŠMAŠ 2023

Dárek Joachyma

